

ngm

Cikaytaban

Министерство за култура на Република Македонија
Ministria për Kulturë e Republikës së Maqedonisë
Ministry of Culture of the Republic of Macedonia

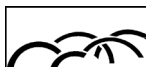

НУ Национална галерија на Македонија
IK Galeria Kombëtare e Maqedonisë
NI National Gallery of Macedonia

С п а с е К у н о в с к и

SPASE KUNOVSKI

(1929 - 1978)

Даут-пашин амам
Hamami Daut Pashës / Daut Pasha Hamam
Ноември / Nëntor / November 2016

Автопортрет со цигара, 1975
Масло на платно, 80 x 102
Self-portrait with Cigarette, 1975
Oil on canvas, 80 x 102

ФАТУМОТ НА ЕГЗИСТЕНЦИЈАТА

Ана Франговска

...Торзо од жена (црно торзо од кукла-манекен), чиј површински текстил се расцепил кај градите, при што се „разголува“ фактура на дрво, а нозете од торзото се со подврски. На едната нога сè уште стои прицврстен чорап, а на другата – која исто така има дрвен инкарнат како градите - подврската е прицврстена со игла. Хиперреалистично небо со облаци во средниот дел од сликата што минуваат низ торзото. Наместо глава, декоративно извиени скулптурални ленти. Муви што летаат во колона пред облаците во изместена перспектива... Надреален штимунг, а сепак и некаква ведрост, поп-иконографија, која со својата директност опоменува за „современото несвесно разголување“ пред напредно-цивилизационските пролегоменони... само малку да доловам од понирањата во твојата слика Залуден предизвик, како почетен штимунг на оваа студија за тебе и твоето дело... (Амбиент во ателјето на Спасе Куновски, Скопје, 2016 година)

Македонската модерна уметност може да се гордее со твоето име и дело што сè повеќе потврдено го држи своето место под сводот на македонската култура и историја на уметноста. Ти си и ќе бидеш забележан како еден од ретките фигуративци со надреалистички интерес, кој ќе го истражува овој стил целиот живот, без големи скокови и трчање по трендовите што ни доаѓаат од светот. Веројатно во овој стил успеа да ја најдеш својата база за изнедрјување на сите потсвесни идеи, сеќавања, спомени, стравови, сфаќања за светот некогаш и сега, секако нудејќи и специфична опомена за светот утре. Твоите дела се наоѓаат во збирките на музеите на современата уметност, на националните галерии, на институциите и во приватни колекции во Љубљана, Загреб, Белград, Сараево, Ниш, Подгорица, Битола, Штип, Куманово, Рим, Милано, Венеција, Њукасл, Торонто, Варшава, Сао Паоло и др., факт што ја докажува твојата позиционираност и оценка во тоа време во поранешна Југославија. Оценките на критиката не биле секогаш сјајни и во суперлативи, следени се и твоите падови во креативниот дух и инспиративност, но генерално и македонските (Борис Петковски, Соња Абаџиева, Антоние Николовски и други) и југословенските критичари (Миодраг Протиќ, Катарина Амброзиќ, Зрнка Новак, Воислав Девеќ и други) те издвојуваа како автор што „гази со сигурни чекори“.

Твоите дела, кога ќе се погледнат, и во денешен контекст се современи и дискурзивни, што значи дека не се дела чиј моментум изминал, туку продолжуваат да остваруваат дијалог со реципиентот. Оттука, ценам дека како и секој творечки опус што е жива материја подложна постојано на нови преиспитувања и „прецвакувања“, и твоето дело ќе продолжи да побудува интерес и да биде тема на истражување за идните генерации, кои можеби ќе ги толкуваат твоите дела и ќе ја „читаат“ пораката на поинаков начин барајќи асоцијативност во осаменоста предизвикана од технолошкиот напредок и во дехуманизацијата на човештвото...

И за крај би ја употребила Хипократовата: "Ars longa, vita brevis, occasio praeseps, experimentum periculosum, iudicium difficile." (Уметноста е долга, животот краток, можностите минливи, експериментите опасни, а осудата тешка.)

Грипозна нощ, 1958
Масло на платно, 74 x 94
Influenza Night, 1958
Oil on canvas, 74 x 94

Логор, 1960
Масло на платно, 82 x 111
Camp, 1960
Oil on canvas, 82 x 111

FATE OF EXISTENCE

Ana Frangovska, curator

...A female torso (black torso of a mannequin), whose surface textile is torn on the breasts whereby facture of wood is “peeled off” and the legs of the torso have garters. A sock stands still attached to the leg, while on the other - which also has a wooden incarnate as the breasts - the garter is attached by a needle. Hyper-realistic skies with clouds in the middle of the image are passing through the torso. Instead of a head - there are decoratively bent sculptural strips. Flies that fly in a column before the clouds in a shifted perspective... Surreal mood, and still a cheerful, pop iconography, which by its directness warns of “modern unwitting exposing” before the advanced-civilization prolegomena... in the effort just a little to capture the plunge in your painting *Vain Challenge* as introductory mood to this study about you and your work... (Setting in the studio of Spase Kunovski, Skopje, 2016)

Indeed Macedonian modern art can be proud of your name and your art production that hold their well-deserved place in context of Macedonian culture and art history. You are and will be remembered as one of the few Macedonian figurative artists with surrealist interest who would explore this art style for his entire life, without great oscillations and without following the latest trends from the globe. Probably in this style, you had managed to find your own basis for creating all preconceived ideas, memories, mementos, fears, perceptions of the world then and now, while certainly offering also a specific warning for the world to come. It should be noted that your works are found in the official collections of many museums of modern art, national galleries, institutions, and private collections in Ljubljana, Zagreb, Belgrade, Sarajevo, Nis, Podgorica, Bitola, Stip, Kumanovo, Rome, Milan, Venice, Newcastle, Toronto, Warsaw, Sao Paulo, and so on; in other words, it is a very fact that proves your positioning and value as artist at that time in the former Yugoslavia. Reviews of the art critics were not always favorable and expressed as superlatives; your decline in creative spirit and inspiration was also noticed. However, generally speaking, both Macedonian (Boris Petkovski, Sonja Abadziva, Antonie Nikolovski, and others) and Yugoslav art critics (Miodrag Protic, Katarina Ambrozic, Zrnka Novak, Vojislav Devic, and others) singled you out as an artist who “makes firm steps.”

Your works when viewed in the present context are modern and discursive, which means that they are not works whose momentum has gone, but continue to have a dialogue with the recipient. Hence I think that, like any body of work which is living matter subject to ever new inquiries and re-digesting, your work will also continue to inspire and be a topic of research for future generations who might otherwise interpret your works and “read” the message, looking for associations in the loneliness and desolation caused by technological advances and dehumanization of humanity...

At the very end, let me use the Hippocratic saying: “Ars longa, vita brevis, occasio praeceps, experimentum periculosum, iudicium difficile.” (Art is long, life is short; opportunities are fleeting, experiments are dangerous, and condemnation is severe.)

Композиција – Страв, 1961
Масло на платно, 110 x 149
Composition - Fear, 1961
Oil on canvas, 110 x 149

Маски, 1964
Масло на платно, 64,5 x 75
Masks, 1964
Oil on canvas, 64.5 x 75

Залуден предизвик, 1977
Масло на платно, 76 x 100
Vain Challenge, 1977
Oil on canvas, 76 x 100

Старец, 1977
Масло на платно, 76 x 100
Old Man, 1977
Oil on canvas, 76 x 100

САМОСТОЈНИ ИЗЛОЖБИ

1956 Скопје, Клуб на пратеници
1957 Загреб, Заедничка изложба со Димитар Кондовски, Изложбен салон на УЛУХ
1960 Скопје, Заедничка изложба со Петар Мазев, Дом на ДСВР
1967 Скопје, Изложбен салон на Музејот на современата уметност, ул. „Ѓуро Салај“
1969 Ниш, Уметничка галерија при културниот центар
1970 Белград, Галерија при Домот на ЈНА
1971 Скопје, Уметничка галерија
1975 Загреб, Заедничка изложба со Боро Митриќески, Галерија „Форум“
1977 МСУ Скопје, Ретроспективно-монографска изложба – 25 години творештво
1995 КИЦ, Изложба на Спасе Куновски
2016 Скопје, Национална галерија на Македонија, Даут-пашин амам

ПОЗНАЧАЈНИ МОНУМЕНТАЛНИ ОСТВАРУВАЊА

1967 Изведува 4 големи слики во Железарницата во Скопје: „Панорама на Железарницата“ (165 x 200), „Валалница“ (200 x 165), „Челичана“ (200 x 165) и „Топилница“ (165 x 200)
1969 Со сликарот Ванчо Ѓорѓиев изведува македонска розета во зграфито-техника на тема „братство-единство“ под назив „Симбол на помошта“ (70x2) во Домот на културата во Дебар
1972 Изведува композиција на тема „Февруарски поход на македонските бригади“ (масло на платно, 3,10 x 5, 10 м) во Домот на ЈНА, Скопје
1973 Изведува композиција на тема „Февруарски поход“ (масло на платно) во Домот на ЈНА, Белград
1977 Работи на изведбата на композицијата „Од минатото и денешнината на Македонија“ во свечената сала на зградата на Македонската академија на науките и уметностите

НАГРАДИ И ОДЛИКУВАЊА

1961 Скопје, Октомвриска награда на СРМ за сликарство
1965 Со указ на Претседателот на Републиката, одликуван со орден за заслуги за народ со сребрен венец
1970 Скопје, Награда на Културно - просветната заедница на СРМ (по повод Месецот на книгата) за најдобро ликовно обликувана книга
1971 Скопје, II награда за сликарство на изложбата „Нашето историско минато во делата на македонските ликовни уметници“
1973, Белград, Награда „4 јули“ за композицијата „Февруарскиот поход на партизанските бригади“ во Домот на ЈНА, Скопје
1975 Сараево, Откупна награда на Собранието на град Сараево на VI изложба на СЛУЈ
1976 Скопје, Награда на МАНУ за ликовно решение на ѕидната површина во свечениот хол на зградата на МАНУ на тема „Од минатото и денешнината на Македонија“

SOLO EXHIBITIONS

1956 Skopje, Parliamentary Club
1957 Zagreb, joint exhibition with Dimitar Kondovski, Showroom of ACA
1960 Skopje, joint exhibition with Petar Mazev, Center of the SSIA
1967 Skopje, Showroom of the Skopje Museum of Contemporary Art
1969 Nis, Art Gallery of the Cultural Center
1970 Belgrade, Gallery of the Yugoslav Army House
1971 Skopje, Art Gallery
1975 Zagreb, joint exhibition with Boro Mitrikeski, Forum Gallery
1977 Skopje, MOCA, retrospective/monographic exhibition - 25 years of work
1995 Skopje, Culture and Information Center, Exhibition of Spase Kunovski

MAJOR MONUMENTAL ACHIEVEMENTS

1967 Produced four large paintings at Skopje Ironworks: “Panorama of Ironworks” (165 x 200), “Rolling Mills” (200 x 165), “Steel Plant” (200 x 165), and “Smelter” (165 x 200)
1969 With painter Vanco Georgiev, produced a Macedonian rosette, in sgraffito technique, with the motif of brotherhood/unity entitled: “Symbol of Assistance” (70 m2) at the Culture Center in Debar
1972 Produced a composition entitled “February March of the Macedonian Brigades” (oil on canvas, 3.10 x 5.10 m) at Yugoslav Army House, Skopje
1973 Produced a composition entitled “February March” (oil on canvas), at the Yugoslav Army House, Belgrade
1977 Engaged in the production of the composition “From the Past and the Present of Macedonia” at the ceremonial hall in the building of the Macedonian Academy of Sciences and Arts in Skopje

AWARDS AND DECORATIONS

1961 Skopje, October Prize for painting of the Socialist Republic of Macedonia
1965 By decree of the President of the Republic, awarded the Order of People's Merit with silver garland
1970 Skopje, Award of the Cultural and Educational Association of the Socialist Republic of Macedonia (on the occasion of the Book Month) for best book art editing and layout
1971 Skopje, Second Prize for painting at the exhibition “Our Historical Past in the Works of Macedonian Artists”
1973 Belgrade, “July 4th” Award for the composition “February March of Partisan Brigades” at the Yugoslav Army House in Skopje
1975 Sarajevo, Purchase Award of the City Assembly of Sarajevo, at the 6th Exhibition of Association of Yugoslav Artists in the same city
1976 Skopje, Award of the Macedonian Academy of Sciences and Arts for visual art solution of the wall area of the ceremonial hall in the building of the Academy, for the motif “From the Past and the Present of Macedonia”

НУ Национална галерија на Македонија
Железничка 18, 1000 Скопје, Република Македонија
Тел.: + 389 (0)2 31 26 856; Факс: + 389 (0)2 31 09 566
www.nationalgallery.mk; contact@nationalgallery.mk
Спасе Куновски, Ретроспективна изложба
Даут-пашин амам, ноември 2016
Издавач: НУ Национална галерија на Македонија
За издавачот: д-р Дита Старова Керими, директор
Организација на изложбата: Маја Неделкоска – Брзанова,
Ана Франговска
Текст: Ана Франговска
Превод на англиски: Дарко Путилов
Дизајн: Ана Франговска и Борис Шемов
Фотографии: Игор Василев и документација на авторот
Лектура: Кирил Ангелов
Печат: Винсент графика, Скопје
Тираж: 400

NI National Gallery of Macedonia
Zeleznicka 18, 1000 Skopje, Republic of Macedonia
Tel.: + 389 (0)2 31 26 856; Fax: + 389 (0)2 31 09 566
www.nationalgallery.mk; contact@nationalgallery.mk
Spase Kunovski, Retrospective exhibition
Daut Pasha Hamam, November 2016
Publisher: NI National Gallery of Macedonia
For the publisher: Dita Starova Qerimi, PhD, director
Organization of the exhibition: Maja Nedelkoska – Brzanova,
Ana Frangovska
Text: Ana Frangovska
English translation: Darko Putilov
Design: Ana Frangovska and Boris Semov
Photography: Igor Vasilev and the documentation of the artist
Edited by: Kiril Angelov
Printed by: Vincent Grafika, Skopje
Copies: 400

Поддржано од Министерството за култура на Република Македонија
Mbështetur nga Ministria për Kulturë e Republikës së Maqedonisë
Supported by the Ministry of Culture of the Republic of Macedonia

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека «Св. Климент Охридски», Скопје

75.037.5(497.7)(082)Куновски,С.

КУНОВСКИ, Спасе
Спасе Куновски : Даут Пашин амам, ноември 2016 / [текст Ана Франговска ; превод на англиски Дарко Путилов ; фотографии Игор Василев] = Spase Kunovski : Daut Pasha Hamam, November 2016 : (1929-1978) / text Ana Frangovska ; English translate Darko Putilov ; photography Igor Vasilev]. - Скопје : НУ Национална галерија на Македонија = Skopje : NI National gallery of Macedonia, 2016. - 12 стр. : илустр. ; 22X22 см

Текст напоредно на мак. и англ. јазик

ISBN 978-608-4693-98-7

1. Гл. ств. насл. 2. Насп. ств. насл. - I. Kunovski, Spase види
Куновски, Спасе

а) Сликаство - Надреализам - Македонија - Изложби
COBISS.MK-ID 101950474

